

Практически препоръки
за безопасност на пътя – учебна 2019/2020 година

ЗА УЧЕНИЦИ

Научи се да се пазиш сам!

ДО УЧИЛИЩЕ ПЕША

- Избери с родителите си най-безопасния и кратък маршрут до училище.
  - Припомни си правилата за пешеходци.
  - **Винаги:**
    - ✓ *пресичай на зелено;*
    - ✓ *се движи по тротоара;*
    - ✓ *използвай подлезите и надлезите за пешеходци;*
    - ✓ *върви по банкета, отляво, срещу автомобилното движение.*
  - **Бъди видим! Убеди се, че шофьорите са те видели!**
  - Използвай светлоотразителна жилетка или светлоотразителни елементи, закрепени за облеклото или раницата.
  - **Дори да закъсняваш** за училище, спазвай правилата за движение, за да не станеш жертва на катастрофа.
  - **На опасно или натоварено кръстовище пресечи с основната група пешеходци** или с друг по-възрастен човек.
  - ☺ С родителите си набележи към кого може и трябва да се обърнеш за помощ.
- Запомети** номера му в телефона си.

ДО УЧИЛИЩЕ С ВЕЛОСИПЕД

- **Заедно с родителите си** провери изправността на колелото.
- Изберете заедно най-безопасния маршрут до училище.
- Преговорете заедно основните правила за движение на велосипедистите.

ПОМНИ, ЧЕ:

- ✓ велосипедът е пътно превозно средство, а
- ✓ велосипедистът е водач и за него също важат правилата за движение;
- ✓ до 12-годишна възраст велосипедистът трябва да се движи по тротоара, а на платното за движение може да управлява колело само с придружител, навършил 16 години;
- ✓ навършилият 12 години велосипедист трябва да се движи възможно най-вдясно на платното за движение;
- ✓ велосипедистът трябва да укаже с ръка накъде ще завие или ако иска да спре, но задължително трябва да се убеди, че не го застрашава друго превозно средство.
- **Винаги** носи светлоотразителна жилетка и други светлоотразителни елементи, закрепени за дрехите, ученическата раница или на подходящи места на колелото.

➤ Дори да закъсняваш, не преминавай на червено на светофара, защото лесно може да причиниш катастрофа и да пострадаш в нея.

☺ **ПОМНИ**, че при катастрофа трябва да позвъниш на родителите си, за да подадат те сигнал в полицията на телефон 112, или сам да направиш това.

ЗА РОДИТЕЛИ

ПОМНИ!

Децата не са възрастни.

Безопасността на твоето дете е най-важна.

Детето е уязвимо, когато е само на пътя.

АКО ИМАШ ПЪРВОКЛАСНИК

➤ Преди началото на учебната година уточнете заедно най-безопасния и кратък маршрут до училище.

➤ Заедно преминете няколко пъти по маршрута.

➤ Завършете прехода с тест дали пътят е запомнен.

➤ В началото и в края на учебния ден се погрижи лично или чрез друг възрастен роднина или близък да изпратиш и посрещнеш дето си до/от училищния вход.

➤ Винаги разговаряй с детето за правилата за безопасно поведение на пътя.

➤ Винаги бъди за пример! Не прави компромиси на пешеходната пътека, когато светофарът свети червено.

➤ При възможност купи светлоотразителна жилетка или светлоотразителни елементи и ги закрепя за облеклото или ученическата раница на детето.

☺ **ПРЕДВАРИТЕЛНО** се разберете към кого може и трябва да се обърне за помощ детето, ако не си наблизо. Запомнете в телефона му номерата на хората, на които може да се довери.

АКО ВОЗИШ ДЕТЕТО ДО УЧИЛИЩЕ

➤ Провери изправността на използваната обезопасителна система за деца.

➤ Използвай обезопасителната система за деца дори училището да е близо и да мислиш, че няма нужда от това. Инцидентите се случват за миг, който може да коства живота или здравето на собственото ти дете.

➤ Докато пътувате, обсъждайте поведението на останалите участници в движението.

➤ Бъди за пример! Не прави компромиси, нарушавайки правилата на пътя.

• АКО ДЕТЕТО ХОДИ САМО ДО УЧИЛИЩЕ

➤ Припомнете си заедно най-безопасния и кратък маршрут до училище.

➤ Припомнете си заедно правилата за движение на пешеходците:

✓ Настоявай на светофара детето винаги да пресича на зелено.

✓ Насърчавай го винаги да се движи по тротоара и да използва подлезите и надлезите за пешеходци.

✓ Обърни внимание на детето, че при движение по банкета пешеходецът трябва да е отляво, срещу автомобилното движение.

- **Настоявай** убедително, че дори да закъснява за училище, детето трябва да спазва правилата на пътя, за да не попадне в катастрофа.
- **Препоръчай** на детето на натоварено кръстовище да пресича с основната група пешеходци или с друг по-възрастен човек.
- **Актуализирай** списъка на хората, към които може и трябва детето да се обърне за помощ, ако настъпи пътен инцидент. Предложи му да запагети в телефона си номерата на хората, на които може да се довери.

АКО ДЕТЕТО СЕ ДВИЖИ ДО УЧИЛИЩЕ С ВЕЛОСИПЕД

ЗАЕДНО

- Проверете техническата изправност на колелото.
- Изберете най-безопасния маршрут до училище.
- Преговорете основните правила за движение на велосипедистите. Припомни, че:

- ✓ *велосипедът е пътно превозно средство, а*
- ✓ *велосипедистът е водач и за него важат правилата за движение за превозните средства;*
- ✓ *до 12-годишна възраст велосипедистите трябва да се движат по тротоара, а на платното за движение може да управляват колело само с придружител, навършил 16 години;*
- ✓ *когато са навършили 12 години, децата трябва да карат колелото си възможно най-вдясно на платното за движение;*
- ✓ *за да предприемат маневра или да спрат, трябва да укажат с ръка посоката и задължително да се убедят, че не ги застрашава друго превозно средство.*

➤ **Обсъждай** с детето си случки, свързани с пътни инциденти с велосипедисти и последиците от тях.

➤ **Настоявай** детето винаги да носи светлоотразителна жилетка и други светлоотразителни елементи, закрепени за дрехите, ученическата раница или на подходящи места на колелото.

☺ **НАПОМНЯЙ** на детето, че при пътен инцидент трябва незабавно да ти позвъни, за да подадеш сигнал в полицията на телефон 112, или да направи това сам.

ЗА ВОДАЧИ

ВАЖНО!

Децата са част от движението на пътя и още се учат да се пазят сами.

ПРИ ДВИЖЕНИЕ ПОКРАЙ ДЕТСКО ИЛИ УЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ

- **Винаги** спазвай ограниченията. Те са, за да предпазят всички пътен инцидент.
- **Винаги** бъди в готовност да спрещ. Обикновено децата се движат на групи, но нерядко някое от тях изостава, а после бърза да настигне другите и забравя, че е на пътя и че там има други правила.
- **Винаги** помни, че децата не са възрастни. Тяхното поведение не е логично и не е адекватно.

➤ Никога не спирай върху пешеходната пътека. Това кара децата да търсят друго място за пресичане на пътното платно и се оказват в риск от катастрофа.

ПРИ ДВИЖЕНИЕ ПОКРАЙ СПИРКА НА МАСОВИЯ ГРАДСКИ ТРАНСПОРТ В БЛИЗОСТ ДО УЧИЛИЩЕ

➤ Винаги се движи с по-ниска скорост от разрешената. Децата се движат към или стоят на спирките на групи и разговарят, без да забелязват, че са слезли от тротоара и са опасно близо до автомобилния поток.

➤ Винаги имай готовност да спреш. Децата рязко променят решенията си и изненадващо сменят посоката си на движение тичешком. В тези ситуации те не помнят правилата за безопасно поведение.

➤ Винаги давай предимство на децата, които пресичат на пешеходна пътека. Ако зад теб има друг автомобил, подай разбираем за водача му знак, че също трябва да спре и да изчака преминаването на децата.

➤ Винаги бъди толерантен към деца-велосипедисти. Никога не забравяй, че те нямат напълно изградени навици и може внезапно да предприемат маневра, без да подадат сигнал с ръка.

➤ Ако забележиш неправилно или рисково поведение, спри и обясни на детето до какви последици може да се стигне.

☺ ПРИ КАТАСТРОФА НА ПЪТЯ ПОДАЙ СИГНАЛ НА ТЕЛЕФОН 112.

Отдел „Пътна полиция“ –
Главна дирекция „Национална полиция“
Септември, 2019 г.